

Małopolskie Dyktando Niepodległościowe

„Po polsku o historii”

dla uczniów kl. IV-VI szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
województwa małopolskiego w roku szkolnym 2013/2014

ETAP SZKOLNY

4 października 2013 roku

Instrukcja dla osoby czytającej dyktando

Szanowni Państwo!

1. Tekst należy przeczytać trzykrotnie:
 - a) pierwszy raz – w całości
 - b) drugi raz, dyktując po jednym zdaniu z możliwością dzielenia zdań wielokrotnie złożonych na mniejsze części, zgodnie z interpunkcją (znaki interpunkcyjne mogą być sygnalizowane jedynie przez intonację a nie nazywane)
 - c) trzeci raz – znów w całości.
2. Łączny czas dyktanda (kodowanie, pisanie dyktanda i oddanie pracy) nie może przekroczyć 45 min.

Dziękujemy!

Tekst dyktanda dla uczniów SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Śladami wielkiej historii Polaków

W 1914 roku rozpoczęła się pierwsza wojna światowa. Dla Polaków pojawiła się wówczas szansa na odzyskanie niepodległości. Nigdy nie tracili nadziei, że to się kiedyś stanie. Już na początku wojny Józef Piłsudski utworzył Pierwszą Kompanię Kadrową, która weszła w skład Legionów Polskich. Oddziały te, zorganizowane u boku Austrii, miały walczyć przeciwko Rosji. Legioniści wyróżniali się heroizmem, bohaterstwem i ofiarnością. Gdy zrozumieli, że Austriacy i Niemcy nie zamierzają przywrócić Polsce niepodległości, odmówili złożenia przysięgi na wierność ich władcom. Przyszły Naczelnik Państwa został wtedy aresztowany i osadzony przez Niemców w twierdzy w Magdeburgu.

Wojsko tworzyli także Polacy w Rosji, w okolicach Archangielska i Murmańska. Nie wszyscy wiedzą, że mieli oni swoją maskotkę: oswojoną białą niedźwiedzicę polarną o imieniu Baśka. Przybyła z wojskiem do Warszawy i w czasie defilady na placu Saskim szła na dwóch łapach i salutowała jak prawdziwy żołnierz. O historii niedźwiedzicy Baśki można do dziś wiele usłyszeć, zwiedzając twierdzę w Modlinie.

ZASADY OCENIANIA I PUNKTOWANIA DYKTANDA

Kryteria oceny błędów zostały przyjęte na podstawie ustaleń Rady Języka Polskiego PAN oraz na podstawie *Słownika ortograficznego* pod red. M. Szymczaka, PWN, Warszawa 2010.

Zasady punktacji:

1. Maksymalnie można zdobyć **100 pkt.** (za pracę bezbłędną ortograficznie oraz interpunkcyjnie).
2. Za każdy błąd wynikający z **naruszenia pierwszorzędnych** zasad ortograficznych **odejmujemy 2 pkt.** Są to:
 - błędy w zakresie pisowni wyrazów z **ó-u, rz-ż** (w tym wyjątki od pisowni **rz** po spółgłoskach), **ch-h**
 - błędy w zakresie pisowni **nie** z różnymi częściami mowy
 - błędy w pisowni zakończeń **-ji, -ii, -i**
 - błędy w pisowni wyrazów wielką i małą literą (z wyjątkiem pisowni przymiotników dzierżawczych)
 - błędy w zakresie pisowni cząstki **-by** z osobowymi formami czasownika
 - błędy w zapisie przedrostków **roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-**
 - błędy w pisowni nosówek (**ą, ę**) oraz połączeń **om, on, em, en.**
3. Za każdy błąd wynikający z **naruszenia zasad drugorzędnych** oraz za inne błędy **odejmujemy 1 pkt.** Są to np.
 - błąd w pisowni wyrażen przyimkowych
 - błąd w pisowni zakończeń **-ski, -cki, -dzki, -stwo, -wstwo**
 - błędna pisownia przedrostków **z-, s-, ś-**
 - błędna pisownia **-by** z pozostałymi częściami mowy
 - błąd w przenoszeniu wyrazu oraz błąd w pisowni wyrazów złożonych
 - brak litery w wyrazie lub brak całego wyrazu
 - mylenie głosek dźwięcznych z bezdźwięcznymi
 - brak znaków diakrytycznych (np. kreseczki nad literą oznaczającą miękką głoskę, kropki nad literą **ż**, oznaczenia nosowości w literach **ą** i **ę**).
4. Za **błąd interpunkcyjny** (brak odpowiedniego znaku interpunkcyjnego lub jego błędne użycie) **odejmujemy 0,5 pkt.**

UWAGA!

1. W przypadku nieczytelnego zapisu rozstrzygnięcie zapada na niekorzyść ucznia.
2. Zaświadczenia o dysleksji, dysgrafii i dysortografii nie będą uwzględniane.
3. Dopuszcza się pisownię liczebników słownie.
4. Za powtórzenie błędu w takim samym wyrazie nie odejmuje się punktów.
5. Prace napisane drukowanymi literami nie podlegają ocenie.
6. Jeżeli taką samą punktacją, kwalifikującą do etapu wojewódzkiego, uzyskało kilka prac, należy preferować prace bez skreśleń i poprawek.

*Organizatorzy Dyktanda serdecznie dziękują za współpracę!
Wspólnie możemy uczyć „historii po polsku”!*